

Terenga 4: Hōtaka 2 – He Rerenga Arotahi ki te Kaimahi

He Mihi

E rere nei taku manu aute tuku karamihi ki a koutou katoa, kei ō koutou wā kāinga, e mātakitaki mai nā i tēnei hōtaka whakatairanga i te reo Māori. Nau mai anō ki raro i te wharau o Ako.

Hei Mahi Whakarongo

He kapa haka te kai a te mātātahi, nō reira ko tā tātou kiriata poto i tēnei rā i ahu mai i te hōtaka o Toi Whakaari. E mihi ana ki te kapa o Te Piringa i te ātaahua o tā rātou tū ki Whangārei i te tau rua mano, ngahuru mā rua. Anei ngā pātai hei whakautu mā koutou e pā ana ki tā rātou waiata tira:

- 1) He aha te pūtake o te māngari o te iwi nei?
- 2) I ahu mai te reo i whea, hei tā rātou?
- 3) He aha te tikanga o te kupu 'rangiahua'?

He Whakamārama

Mena e hiahia ana tātou ki te arotahi ki te kaimahi o tētehi mahi i roto i te rerenga kōrero, me tīmata te rerenga ki ēwhea kupu?

Anei te hanga o te rerenga e arotahi ana ki te kaimahi:

Mā + kaimahi **e** + mahi (wā kei te heke mai)

Nā + kaimahi **i** + mahi (wā kua hipa kē)

Ko + kaimahi **e** + mahi **nei** (ināianei)

Kia mataara: Hei whakawhānui i tēnei momo rerenga, kāore he 'i', he 'ki' rānei e hono ana i te mahi ki te aronga o taua mahi. Tirohia ēnei taura:

1. Mā te tangata e whakamārama i tāna kaupapa ✗
2. Mā te tangata e whakamārama tāna kaupapa ✓
3. Nāna i tiki atu i te pēke. ✗
4. Nāna i tika atu te pēke. ✓

Hei Mahi

Whakautua ngā pātai:

1. Mā wai e kawe te reo ki tua?
2. Nā wai tō marae i whakatū?
3. Ko wai e tiaki nei i ngā marae ināianei?

Whakamāorihia ēnei kōrero: (Whakamahia te 'Mā', te 'Nā' rānei hei tīmata i te rerenga.)

4. They (3) should wash their own dishes.
5. Hana spearheaded that issue.

Whakautu:

1. Mā ngā tamariki me ngā mokopuna.
2. Nā Piupiu Te Wherowhero tō mātou marae i whakatū.
3. Ko ngā uri o rātou mā e tiaki nei i ngā marae ināianei.
4. Mā rātou anō ā rātou rīhi e horoi.
5. Nā Hana taua take i kōkiri.